

Jaarverslag 2019
Vereniging Openbaar Onderwijs

VERENIGING
OPENBAAR
ONDERWIJS

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Verslag Raad van toezicht	5
Profiel	6
Wat doet de Vereniging voor Openbaar Onderwijs?	6
De kracht van het openbaar onderwijs.....	6
De kernwaarden van het openbaar onderwijs.....	6
Onze missie	7
Kerntaken	7
Onze projecten in 2019	8
Het cursushandboek VOO	8
Verandering cursusaanbod Tussenschoolse Opvang (TSO) aanbod in 2019	8
Project versterking medezeggenschap	9
Medezeggenschap passend onderwijs	9
OMO-congres over medezeggenschap	9
Symposium 10 jaar Onderwijsgeschillen.....	9
Deelname Focusgroep Oberon	9
De School!Week voor openbaar onderwijs.....	9
Conferentie Openbaar Onderwijs verbindt	9
Visitaties diploma openbaar onderwijs	9
Herijking kernwaarden openbaar onderwijs.....	10
Project 'Ouderbetrokkenheid en taalvererving' met IOT.....	10
WMS Congres.....	10
Trainersdag en- middag	10
Onderzoek ambtelijk secretarissen.....	10
Kennisbank medezeggenschap	10
Versterking team medezeggenschap.....	11
Onze lobby in 2019	12
Vrijheid van onderwijs & artikel 23 Grondwet	12
Kansengelijkheid.....	12
Ouderbetrokkenheid.....	12
Beleid Inspectie van het Onderwijs.....	13
Samenwerking	13
Onze Helpdesk	14
Onze scholing en advisering	14
Het cursushandboek VOO	14
Verandering cursusaanbod Tussenschoolse Opvang (TSO) aanbod in 2019.....	14

MR-Effectief	14
Medezeggenschap	14
Gouden governance driehoek	15
Het ambitiegesprek	15
Aanbod voor Raden van Toezicht	15
Scholing ontwikkeling	15
Advisering aan (G)MR en bestuur al dan niet via een servicekaart	15
Tussenschoolse opvang	15
Ouderraden en ouderavonden	15
Training voor leerlingenraden (PO)	15
Het bureau	17
De Raad van Toezicht	17
Cursussen workshops en trainingen	18
MR op locatie	18
TSO op locatie	18
TSO open inschrijving	18
Workshop Activiteitenplan	18
Overig op locatie	18
Servicekaarten	18
VOO en publiciteit	20
Magazine Onze School	20
Brochure 'Ik in de MR'	20
Huisstijl	20
VOO.nl	20
Nieuwsbrief medezeggenschap	20
VOO in de pers	20
Persberichten / opinieartikelen	21

Inleiding

In het jaarverslag van 2018 werd al gememoreerd dat de vereniging nog niet structureel gezond is en dat er hard gewerkt zal moeten worden aan het zorgen voor stabiele inkomsten, waarmee wij al onze activiteiten kunnen bekostigen. Mijn voorgangers zijn er in geslaagd een heel goed functionerende organisatie neer te zetten, die in staat is om kostenefficiënt zijn diensten te verlenen.

In 2019 hebben we moeten vaststellen dat het niet mogelijk is om nog meer te bezuinigen dan de afgelopen jaren al is gedaan, zonder wezenlijk afbreuk te doen aan de vereniging en haar doelstellingen. Dat betekent dat er maar een reëel alternatief is: investeren in toekomstige omzetgroei. Want die bleef achter in 2018 en 2019 laat jammer genoeg nog eenzelfde beeld zien.

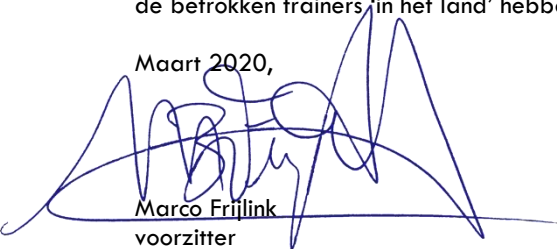
Een belangrijk deel van die investeringen betreft marketing. De naamsbekendheid van de VOO moet omhoog en ons aanbod moet op het netvlies staan van elke MR en schooldirecteur die denkt aan scholing, zeker als het gaat om medezeggenschapsvraagstukken. Om dat effectief te kunnen doen is er in 2019 geïnvesteerd in de basis van de communicatie. Een nieuwe huisstijl, een nieuw logo, een nieuw motto: Samen leven, samen leren en niet in de laatste plaats: een nieuwe website.

Maar het gaat uiteraard niet om marketing alleen. We hebben in 2019 een flinke uitbreiding van het cursusaanbod gerealiseerd. Als het gaat om financiële zaken hebben we nu een compleet aanbod, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van TSO zijn we weer grotendeels bij de tijd.

En dan is het goed te realiseren dat de VOO niet alleen een cursusbedrijf is. Juist onze ideële activiteiten geven ons bestaansrecht en ons 'merk' betekenis. Daarom hebben we veel aandacht gegeven aan onze politieke activiteiten en zichtbaarheid. Tegelijk is het goed te realiseren dat effecten hiervan een lange(re) adem vergen. In 2020 zal moeten blijken of alle inspanningen vruchten afwerpen. We zullen nog een grote investering doen in zichtbaarheid, met name ook online en in product vernieuwing (e-learning).

We moeten uitkijken niet te negatief te worden, want er is veel om trots op te zijn. We zijn nog altijd de grootste algemene oudervereniging van Nederland. Het aantal medezeggenschapsraadleden groeit gestaag en politiek en media weten ons weer beter te vinden. Met de kwaliteit en gedrevenheid van onze medewerkers in Almere én de betrokken trainers 'in het land' hebben we een heel sterke basis om de komende jaren op voort te bouwen.

Maart 2020,

Marco Frijlink
voorzitter

Verslag Raad van toezicht

Wanneer we terugkijken op het verslagjaar hebben we de voorzichtige indruk dat de vereniging nu in een andere fase terecht is gekomen. Het wegvallen van de rijkssubsidie heeft enige jaren veel invloed gehad op de bedrijfsvoering en het heeft ook langer geduurd om ons daaraan aan te passen dan we als vereniging in het begin hebben aangenomen. Maar met het aantreden van de nieuwe directeur-bestuurder is op verschillende fronten merkbaar dat er een ander elan is. De VOO treedt weer meer op de voorgrond, juist in het naar voren brengen van het belang van een goed en stevig openbaar onderwijs, waarin alle kinderen zich thuis kunnen voelen en kunnen leren. Er is ook meer grip bij de bedrijfsvoering.

Belangrijk punt waar de raad van toezicht al een paar jaar aandacht voor heeft, is het komen tot een toezichtkader. Dit moet houvast geven bij de uitoefening van de toezichthoudende taak. Aan het begin van dit verslagjaar hebben we in overleg met de bestuurder daarmee een voorzichtig begin gemaakt door een aantal afspraken te maken met betrekking tot wat dit jaar gerealiseerd zou moeten worden.

Tot die afspraken behoorde het vernieuwen van het strategisch plan, zodat dit meer focus kreeg. Als raad hebben we de bestuurder daarin bijgestaan en geadviseerd. Dit strategisch plan ligt thans aan het congres voor.

Een andere afspraak betrof het met instemming van de medewerkers aanpassen van de arbeidsvoorwaardenregeling aan de huidige omstandigheden, waarin er geen sprake meer is van rijkssubsidie. Ook dat is bijna gerealiseerd.

De derde afspraak betrof de financiële administratie met het oogmerk dat die een betrouwbaar beeld geeft op welk moment dan ook. Daar was in het verleden al veel werk voor verzet door de voorgaande bestuurders. De raad heeft de huidige bestuurder in zijn inzet daarin geadviseerd en gesteund. We zijn er nog niet helemaal maar we krijgen als raad van toezicht nu rapportages die meer gestructureerd zijn en daardoor betrouwbaarder zijn. Dat vergroot de grip voor iedereen op de situatie.

Ook dit jaar heeft de raad op de gebruikelijke wijze zijn eigen functioneren en die van de leden tegen het licht gehouden. Wij zijn terugkijkend van oordeel dat het toezicht goed is geweest maar op punten beter kan. Voor het komende jaar heeft de raad dan ook, met instemming van de bestuurder, het voornemen het toezicht meer te verdiepen door onder meer samen met het bestuur meer te kijken waar er risico's zijn. Daarbij heeft de raad ook het voornemen zich nog meer dan voorheen te laten informeren, niet alleen door de bestuurder maar ook door anderen binnen de vereniging.

Daarmee zijn we ook terug bij onze voorzichtige indruk dat de vereniging in een andere fase terecht is gekomen.

Profiel

Wat doet de Vereniging voor Openbaar Onderwijs?

De Vereniging Openbaar voor Onderwijs (VOO) is de belangenvereniging voor openbare scholen: personeelsleden, ouders, medezeggenschapsraden, ouderraden en schoolbesturen krijgen advies en ondersteuning.

Elke dag zetten wij onze expertise in voor onze leden. Van oudsher zijn dat ouders en leerkrachten en sinds lange tijd ook hun georganiseerde vorm: ouderraden en medezeggenschapsraden.

- VOO behartigt de belangen van haar leden: zo'n 2.000 openbare scholen; in het bijzonder hun medezeggenschapsraden en ouderraden, en persoonlijke leden.
- VOO geeft voor leden het magazine ONZE SCHOOL uit.
- VOO heeft een helpdesk voor leden, die elke schooldag gratis bereikbaar is tussen 10.00 en 13.00 uur.
- VOO biedt professionele deskundigheid op alle terreinen van het primair en voortgezet onderwijs.
- VOO adviseert openbare scholen en schoolbesturen bij hun identiteit en profilering.
- VOO organiseert cursussen en scholing voor MR-leden, ouderraden, schoolteams en overblijfsmedewerkers in heel Nederland.
- VOO organiseert voor leden gratis regiobijeenkomsten over actuele ontwikkelingen op het gebied van medezeggenschap en passend onderwijs.

De kracht van het openbaar onderwijs

Op de openbare school is ieder kind en elke leerkracht welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. De openbare school leert kinderen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars mening of overtuiging. Er wordt actief aandacht besteed aan de overeenkomsten en verschillen tussen kinderen, zonder voorkeur voor één bepaalde opvatting.

De lijfspreuk van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs 'Niet apart maar samen' is actueler dan ooit. Niet apart, als het gaat om de samenwerking tussen ouders, leerlingen, leerkrachten en overheid. Samen, als het gaat op de (openbare) school die van en voor de gemeenschap is. Maar vooral samen, omdat onze kinderen leren omgaan met de mening en cultuur van een ander. De openbare school is de plek voor die ontmoeting. Want ook tolerantie is iets dat kan worden geleerd.

De kernwaarden van het openbaar onderwijs

Ieder kind is welkom

Op de openbare school spelen levensovertuiging, etniciteit, politieke gezindheid of afkomst geen rol bij toelating.

Actieve pluriformiteit

Op de openbare school is er respect voor ieders mening en wordt de diversiteit aan opvattingen aangegrepen om van elkaar te leren.

Waarden en normen

Op de openbare school worden de waarden en normen van de Nederlandse samenleving gerespecteerd. Deze verworvenheden geven ruimte voor opvattingen van minderheden.

School en de samenleving

De openbare school heeft een open karakter. Zij betreft de omgeving actief bij haar activiteiten en neemt op haar beurt actief deel aan de omgeving.

Levensbeschouwing en godsdienst

De openbare school biedt ruimte voor levensbeschouwing en godsdienst, omdat deze onlosmakelijk verbonden zijn aan de samenleving.

Iedereen benoembaar

Elke leerkracht is benoembaar, ongeacht zijn of haar seksuele voorkeur, geloofsovertuiging, politieke opvatting of afkomst.

In 2020 worden de nieuwe kernwaarden van het openbaar onderwijs bekend gemaakt door de VOO en VOS/ABB.

Onze missie

De Vereniging voor Openbaar Onderwijs (VOO) wil dat elke school in Nederland open staat voor elk kind en iedere docent. Scholen moeten kwalitatief goed onderwijs geven, maar hebben daarnaast de plicht om voorwaarden voor emancipatie en tolerantie te scheppen. De VOO vindt daarom dat elke school moet uitgaan van een principiële gelijkwaardigheid van opvattingen over godsdienst, levensbeschouwing en maatschappelijke diversiteit. De huidige richtingen (denominaties) in het onderwijs, zoals katholiek, protestants-christelijk of islamitisch, verliezen daarmee hun bestaansrecht en ook het naambordje 'openbaar' kan dan vervallen. De VOO pleit daarom voor modernisering van artikel 23 van de Grondwet.

Kerntaken

Belangenbehartiging

De taak van belangenbehartiger van het openbaar onderwijs vervult de VOO met trots en gedrevenheid: voor alle leerlingen, ouders, leerkrachten, schoolleiders, schoolbesturen, ouderraden en medezeggenschapsraden in het openbaar onderwijs.

De VOO behartigt op landelijk niveau de belangen van de openbare scholen en ondersteunt scholen, directies en schoolbesturen bij het versterken van hun kwaliteit en de identiteit van de openbare school. De VOO heeft daartoe specifieke trainingen en scholing ontwikkeld.

Onderwijsopleider en kennisinstituut

De VOO is de grootste opleider in het onderwijs op het gebied van medezeggenschap, tussenschoolse opvang, teamtrainingen, ouderbetrokkenheid en identiteit. Wij verzorgen onze cursussen en trainingen met aandacht voor de mensen op school: professionals, ouders en leerlingen. Deskundigheidsbevordering van schoolleiders, team en ouders is speerpunt in beleid.

Onze projecten in 2019

Het cursushandboek VOO

In november 2019 is het cursushandboek VOO tot stand gekomen. Dit handboek brengt alles samen wat wij binnen onze organisatie al deden om een kwalitatief goed cursusaanbod te bieden. In dit handboek beschrijft de VOO hoe zij haar cursusaanbod ontwikkelt, organiseert en uitvoert. Het cursusaanbod van de VOO is voortdurend in ontwikkeling waarbij wij de kwaliteit van ons huidige aanbod willen borgen en continu verbeteren.

Ons cursusaanbod bestaat nu uit 30 verschillende cursussen. Onze cursussen kunnen, indien daar een verzoek voor is, aangepast worden aan de specifieke schoolorganisatie.

Het cursusaanbod van de VOO sluit nauw aan bij de doelstellingen van de VOO en geeft deelnemers handvatten om onze missie 'Samen leven, samen leren', op de scholen vorm en inhoud te geven.

Verandering cursusaanbod Tussenschoolse Opvang (TSO) aanbod in 2019

Basisscholen zijn vanuit de wetgeving verplicht kinderen tussenschoolse opvang te bieden op de school zelf. Minimaal de helft van degenen die verantwoordelijk zijn voor het begeleiden van de tussenschoolse opvang moet een scholing hebben gevolgd om dit goed te kunnen doen. De cursussen TSO/Overblijf van de VOO geven een goede basis aan ouders en vrijwilligers om als overblijfkraacht aan de slag te gaan.

Het cursusaanbod voor TSO/Overblijf past binnen de doelstellingen van de VOO:

Betrokkenheid- Wij voorzien ouders en leerlingen van informatie over diverse aspecten van het leven en leren in school zodat hun betrokkenheid bij de school wordt vergroot.

Participatie- Wij zorgen dat ouders en andere vrijwilligers kunnen participeren in de school en een positieve bijdrage kunnen leveren aan ontwikkeling van (hun) kinderen.

In 2019 heeft de VOO 19 keer een cursus TSO gegeven met in totaal 217 deelnemers. Opvallend is hierbij de zeer hoge score van waardering van de deelnemers. Op 5 oktober, tijdens de bijeenkomst voor de trainers, is nagedacht over het cursusaanbod voor TSO/Overblijf van de VOO in de toekomst. Naar aanleiding daarvan is besloten het aanbod te vernieuwen en uit te breiden.

Eén van de trainers TSO/Overblijf heeft samen met een beleidsadviseur het aanbod herzien en plannen gemaakt om het cursusaanbod beter onder de aandacht te brengen op scholen.

In 2020 biedt de VOO het volgende aanbod aan cursussen en begeleiding aan:

- TSO/Overblijf start
- TSO/Thema's
- TSO/Compleet (Start + Thema)
- TSO/Overblijf Coördinatie
- TSO/Overblijf Coach

Project versterking medezeggenschap

De VOO nam ook in 2019 actief deel aan de Projectgroep versterking medezeggenschap, o.a. door het leveren van trainers en adviseurs die Quickstarts uitvoeren, bijvoorbeeld in Utrecht, Veendam en Yerseke. Ook schreven de adviseurs van de VOO, in opdracht van Versterking medezeggenschap, de vierdelige brochure 'Ik in de MR?!' waarin antwoorden staan op vragen die potentiële kandidaten voor de MR en GMR vaak stellen. De activiteiten van het project lopen wel op hun einde, nu het ministerie heeft aangegeven de subsidierelatie te zullen stoppen en over te gaan tot aanbesteding voor de activiteiten.

Medezeggenschap passend onderwijs

De VOO bood ook in 2019 ondersteuning aan ondersteuningsplanraden binnen samenwerkingsverbanden passend onderwijs, maar we zagen wel dat het mede door het gebrek aan goede wettelijke kaders lastig is om hier structurele verbetering te bewerkstelligen.

OMO-congres over medezeggenschap

Jaarlijks organiseert de GMR van Ons Middelbaar Onderwijs (OMO) een congres voor alle MR- en GMR-leden van de scholen. De VOO verzorgde tijdens dit congres de workshop 'Ouderbetrokkenheid bij de MR'.

Symposium 10 jaar Onderwijsgeschillen

De VOO was als genodigde aanwezig op het symposium '10 jaar onderwijsgeschillen' dat in het teken stond van de rechtsbescherming in het onderwijs.

Deelname Focusgroep Oberon

Onderzoeksbureau Oberon voerde in samenwerking met het Kohnstamm Instituut van de UvA een onderzoek uit naar de mate van en behoefte aan externe ondersteuning van MR-leden met speciale aandacht op het thema financiën. De kwantitatieve resultaten werden besproken in een focusgroep waarvan de VOO deel uitmaakte.

De School!Week voor openbaar onderwijs

Zoals elk jaar, organiseerde de VOO samen met VOS/ABB in maart de School!Week, de campagneweek van het openbaar onderwijs. In 2019 was het thema 'Openbaar onderwijs heeft karakter'. Naast de jaarlijkse conferentie met pabo's (zie volgende alinea) was er dit jaar ook een landelijke opening. Leerlingen uit het openbaar primair en voortgezet openbaar onderwijs in Assen gingen met elkaar in debat in het Provinciehuis, waarbij de beide directeurs van VOS/ABB en VOO een introductie verzorgden. Gedurende de week organiseerden ook vele openbare scholen weer activiteiten om te laten zien waar zij voor staan. De School!Week werd afgesloten met een kinderconferentie in het Limburgs Museum in Venlo. Kinderen volgden een workshop debatteren, een creatieve workshop over 'een steentje bijdragen' en bezochten de tentoonstelling 'Kruispunt Vrijheid'.

Conferentie Openbaar Onderwijs verbindt

De VOO en VOS/ABB organiseerden zoals ieder jaar midden in de School!Week de conferentie "Openbaar Onderwijs verbindt", in samenwerking met de pabo's die het Diploma Openbaar Onderwijs aanbieden. De onderwijsmiddag op Hogeschool Windesheim werd geopend met een centrale inleiding door Erik Renkema, hogeschoolhoofd/docent Levensbeschouwelijke Educatie en Diversiteit. Hij ging in op het belang van nieuwsgierigheid, openheid en aandacht voor elkaars verhaal. Vervolgens konden de aanwezigen kiezen voor workshops over democratische waarden en filosoferen met kinderen en werd in zogenaamde cirkelsessies gesproken over het 'handen en voeten geven' aan het karakter van het openbaar onderwijs.

Visitaties diploma openbaar onderwijs

Op verschillende pabo's kunnen studenten ervoor kiezen om het Diploma Openbaar Onderwijs (DOO) te behalen. Hiermee laten zij zien dat zij zich verdiept hebben in de uitgangspunten en kernwaarden van het openbaar onderwijs en in staat zijn hierin hun onderwijs vorm en invulling aan te geven. Het aantal pabo's dat de opleiding voor onderwijsgevend in het openbaar onderwijs verzorgt, is stabiel. Zowel van de kant van de pabo's als van de 'founding fathers' van het DOO – de VOO en VOS/ABB – is er vraag naar kwaliteitsborging van de opleiding. Na een eerste ronde van collegiale visitaties, verzorgden VOO en VOS/ABB sinds 2015 de officiële visitaties van het DOO.

In 2019 verzorgde de visitatiecommissie onder voorzitterschap van één van de VOO-adviseurs de visitaties van Fontys Hogeschool en Hogeschool Inholland. Er werd hierbij gewerkt met een pilotprocedure op basis van de evaluatie en herziening die in 2018 heeft plaatsgevonden. De visitaties zijn nu nog specifiek gericht op de DOO-relevante onderdelen en er is meer ruimte voor eigen ontwikkelvragen van de pabo en de rol van de visitatiecommissie als kritische sparringpartner. Zowel de pabo's als VOS/ABB en VOO hebben de nieuwe

procedure als positief ervaren. In 2020 wordt de pilot geëvalueerd en besloten hoe de procedure definitief wordt ingericht voor de volgende visitatieronde.

Herijking kernwaarden openbaar onderwijs

Gedurende 2019 heeft de VOO samen met VOS/ABB gewerkt aan de herijking van de kernwaarden van het openbaar onderwijs. In 2008 zijn zes kernwaarden geformuleerd voor het openbaar onderwijs. Anno 2019 blijken deze niet altijd even herkenbaar of voldoende concreet om scholen richting te kunnen geven. In de praktijk is niet altijd helder voor leerkrachten hoe zij het beste kunnen handelen vanuit deze waarden. Ook is vanuit het veld het verzoek gekomen om de kernwaarden te actualiseren. Gesprekken met bestuurders, schoolleiders, leerkrachten, ouders, trainers en experts hebben het afgelopen jaar geleid tot de formulering van drie nieuwe kernwaarden. Deze zullen op 18 maart 2020 gelanceerd worden op een groot congres, dat de aftrap vormt voor een campagne om de kernwaarden te laten leven. Op 18 maart worden tevens een website en boekje gepresenteerd met concrete handvatten, tips en inspiratie, waar in 2019 gezamenlijk aan gewerkt is.

Project 'Ouderbetrokkenheid en taalverwerving' met IOT

In 2018 heeft het Inspraakorgaan Turken (IOT) in samenwerking met de VOO subsidie verworven van de Subsidieregeling Tel mee met Taal (OCW) en het VSB-fonds voor een project gericht op meertaligheid. Binnen het project is een trainingsaanbod ontwikkeld voor ouders met een Turkse achtergrond, om hen te ondersteunen in het stimuleren van de taalontwikkeling van hun kind. Uitgangspunt is dat meertaligheid van meerwaarde kan zijn, maar de ontwikkeling van zowel de thuistaal als het Nederlands wel extra aandacht behoeft. In 2019 werden verspreid door Nederland ruim 800 ouders getraind. De VOO schreef naar aanleiding van het project een handreiking voor scholen, gemeenten en migrantenorganisaties. Deze hebben wij aangeboden aan VVD Tweede Kamerlid Judith Tielen, tijdens een slotbijeenkomst in Nieuwspoor op 21 november 2019. De handreiking is tevens verstuurd naar alle basisscholen die zijn aangesloten bij de VOO.

WMS Congres

In 2019 nam de VOO deel aan het jaarlijkse WMS Congres, waar ruim 350 MR-leden en andere geïnteresseerden op af kwamen. Tijdens het congres gaf de VOO zeven workshops, onder meer een verkorte cursus MR Start en Volg het onderwijsgeld. Ook stond de VOO er met een eigen kraam om in gesprek te gaan met MR-leden en andere aanwezigen op het congres. Hoogtepunt: de VOO-tasjes en -chocolaatjes waren niet aan te slepen!

Trainersdag en- middag

In het najaar van 2019 organiseerde de VOO een dag voor de cursusleiders die namens de VOO door het hele land cursussen organiseren. Tijdens deze dag konden de cursusleiders kennis maken met elkaar en met elkaar in gesprek gaan over ontwikkelingen op gebied van medezeggenschap en tussenschoolse opvang. Daarnaast werden nieuwe inzichten opgedaan dankzij Lisa Hu en haar burgerschapsspel en vertelde VOO-directeur Marco Frijlink meer over de vereniging en haar historie. In april was er een trainersbijeenkomst van een dagdeel, waarin we de trainers betrokken bij de discussie over ons nieuwe koersplan. De VOO beschouwt de relatie met haar trainers als heel belangrijk, daarom investeren we in dergelijke bijeenkomsten en zijn wij in 2019 gestart met een nieuwsbrief specifiek voor de trainers.

Onderzoek ambtelijk secretarissen

De VOO deed in 2019 onderzoek naar de werkzaamheden van ambtelijk secretarissen. Uit het VOO-onderzoek blijkt dat meer ondersteuning voor ambtelijk secretarissen noodzakelijk is. Een belangrijke vraag in het onderzoek was waar ambtelijk secretarissen in hun werk zoal tegenaan lopen. Hieruit kwam naar voren dat het bewaken van processen (tijdigheid stukken, juiste procedures volgen) een belangrijk onderwerp is. Tevens zijn onderwerpen als het werken aan de motivatie van MR-leden en een duidelijke rolname als ambtelijk secretaris onderwerpen die door ambtelijk secretarissen worden genoemd.

Ook is gevraagd welke activiteiten de VOO kan ontplooiën om ambtelijk secretarissen beter van dienst te zijn. Daaruit kwam naar voren dat de VOO aan de slag zou kunnen gaan met het organiseren van scholing op gebied van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) en beleidsvorming binnen het onderwijs. De komende tijd zal de VOO onderzoeken hoe invulling gegeven kan worden aan de wensen van de ambtelijk secretarissen.

Kennisbank medezeggenschap

De VOO heeft sinds september een nieuwe website, waarop ook een kennisbank te vinden is met uitgebreide informatie voor MR-leden. De kennisbank is onderverdeeld in negen thema's, waarvan drie specifiek voor de wettelijke en praktische kant van de medezeggenschap. De overige thema's zijn ook geschikt voor MR-leden om meer te weten te komen over bijvoorbeeld personeelsbeleid, het schoolplan of veiligheid op school.

Versterking team medezeggenschap

In 2019 is het team medezeggenschap van de VOO versterkt met twee personen. In juli begon Bram Buskoop als beleidsadviseur met medezeggenschap als specialisme, in september 2019 kwam Elles Verschoor daarbij. Het team medezeggenschap bestaat daarnaast ook uit Janny Arends.

Onze lobby in 2019

Vrijheid van onderwijs & artikel 23 Grondwet

Op 4 september 2019 vond een hoorzitting plaats door de Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over artikel 23 van de Grondwet. De VOO pleitte hier voor het aanpassen van artikel 23, zodanig dat er geen nieuwe scholen gesticht kunnen worden op religieuze grondslag. Ook stelde de VOO dat alle scholen algemeen toegankelijk moeten zijn en de actief pluriforme opdracht moeten uitvoeren die nu reeds voor het openbaar onderwijs geldt.

De VOO is hierover ook in gesprek geweest met raadsadviseurs van de Onderwijsraad, die een verkenning uitvoert naar de betekenis van artikel 23 in de huidige samenleving. Op 9 december nam één van de VOO-adviseurs ook deel aan de Onderwijsdialoog die de Onderwijsraad hierover organiseerde.

Kansengelijkheid

Vrijwillige ouderbijdrage

In 2019 behandelde de Tweede Kamer het wetsvoorstel van de leden Kwint (SP) en Westerveld (GroenLinks), dat scholen verbiedt kinderen uit te sluiten van activiteiten wanneer ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet hebben betaald. Gedurende dit traject heeft de VOO op verschillende manieren steun uitgesproken voor dit wetsvoorstel en scholen opgeroepen reeds in de geest van dit voorstel te handelen. Eind oktober stuurde de VOO een gezamenlijke brief namens verschillende onderwijs- en maatschappelijke organisaties naar de Tweede Kamer met de oproep het voorstel aan te nemen. Met succes: de Tweede Kamer stemde in december in met het wetsvoorstel.

Meer ruimte voor nieuwe scholen

Eind 2018 sprak de VOO reeds tijdens een rondetafelgesprek over het wetsvoorstel 'Meer ruimte voor nieuwe scholen'. Dit wetsvoorstel beoogt het stichten van een nieuwe school op basis van de belangstelling van ouders en leerlingen te vergemakkelijken. Daarbij hoeft de school niet tot een bestaande richting te behoren, maar wordt wel getoetst op wettelijke deugdelijkheidseisen. De VOO waarschuwde voor de toenemende risico's op segregatie onder de noemer 'Meer Ruimte voor Segregatie'. In 2019 heeft de VOO hier wederom aandacht voor gevraagd en de Tweede Kamer een notitie gestuurd waarin wij onze zorgen uitspraken en tegen het wetsvoorstel pleitten. De wet werkt verdere segregatie in de hand en zet kleine scholen in krimpregio's verder onder druk. De Tweede Kamer heeft het voorstel in september aangenomen. De Eerste Kamer spreekt hier in 2020 over, waarbij onze lobby wordt voortgezet.

Doorstroomrecht

Gedurende 2019 is door de regering gewerkt aan de 'Wet gelijke kans op doorstroom naar havo en vwo'. Met dit wetsvoorstel wil minister Slob regelen dat elke leerling een eerlijke en gelijke kans op doorstroom krijgt (van vmbo-gl/tl-4 naar havo 4 of van havo-5 naar vwo-5). Op dit moment hanteren scholen nog verschillende voorwaarden, zoals cijfeisen, een positief advies, een extra vak of motivatie-eisen. Het wetsvoorstel voor een doorstroomrecht vmbo-havo is al jaren in ontwikkeling en is dit jaar aangepast om ook direct de doorstroom havo-vwo hierin mee te nemen. Daarmee is er vertraging opgetreden, waardoor leerlingen dit jaar onverwacht nog ongelijke rechten op doorstroom hadden. De VOO is groot voorstander van gelijke kansen op doorstroom en riep scholen deze zomer op alvast in de geest van het wetsvoorstel te handelen.

Eind december reageerde de VOO op een internetconsultatie over de algemene maatregel van bestuur waarin de doorstroomvoorwaarden die voor alle leerlingen gelden worden vastgelegd. Hierin stelden wij dat de verplichting al voor het eindexamen te kiezen voor een extra vak nog steeds een te hoge drempel opwerpt tegen kansen voor leerlingen.

Lerarentekort

De VOO sprak haar steun uit voor de stakingen van leerkrachten in het PO als middel om te komen tot structureel hogere salarissen. De VOO is van mening dat de salaristabellen van de leerkrachten PO dienen te worden opgetrokken naar het niveau van 2e-graads leerkrachten in het VO, om op die manier serieus werk te maken van het imago en daarmee de aantrekkelijkheid van het leraarschap in het primair onderwijs.

Ouderbetrokkenheid

Op 11 april 2019 vond een hoorzitting plaats van de Tweede Kamercommissie Onderwijs over ouderbetrokkenheid, mede n.a.v. de evaluatie van Ouders & Onderwijs. De VOO sprak hier over de ontwikkelingen sinds 2014, waarin de gedeeltelijke bekostiging van de toen opererende ouderorganisaties is stopgezet, en Ouders & Onderwijs is opgericht en van financiering voorzien. De VOO stelde dat de onafhankelijke belangenbehartiging voor en door ouders verbeterd moet worden. Ouders & Onderwijs is geen vereniging, heeft nauwelijks naamsbekendheid en onvoldoende budget. De VOO pleitte voor verhoging van het

budget voor belangenbehartiging voor ouders. Daarnaast werd voorgesteld de ledengebaseerde ouderorganisaties het bestuur van Ouders & Onderwijs te laten vormen.

Beleid Inspectie van het Onderwijs

Drie keer per jaar schuift de VOO aan bij het Ringenoverleg met de Inspectie van het Onderwijs. Hier wordt gesproken over actuele thema's en over de toekomstige activiteiten van de Inspectie. In 2019 werd aan het onderwijsveld feedback gevraagd op het meerjarenbeleidsplan. De VOO heeft daarbij nogmaals aandacht gevraagd voor kansengelijkheid (zowel in relatie tot differentiatie als passend onderwijs), burgerschapsonderwijs, medezeggenschap, het sociaal-emotioneel welzijn van leerlingen en leerkrachten (o.a. in relatie tot prestatie- en werkdruk), de professionele ruimte van de leerkracht en de schaalgrootte van onderwijsorganisaties.

Tevens vond in 2019 een gesprek plaats tussen de Inspectie, VOS/ABB en VOO over het definiëren en meten van onderwijskwaliteit in brede zin. Hierin vroeg de VOO aandacht voor brede vorming en voor de risico's van op rendement gebaseerde beoordelingen voor kansengelijkheid.

Samenwerking

De VOO werkte in 2019 samen met veel verschillende partners. Naast het formele en informele overleg met de Inspectie van het Onderwijs, voerde de VOO overleg met de Onderwijsraad, het ministerie van OCW en met leden van de Vaste Kamercommissie OCW. Daarnaast werd in verschillende verbanden samengewerkt met VOS/ABB, het Centrum voor Vormingsonderwijs, Ouders & Onderwijs, Ouders van Waarde, de Reformatorische Oudervereniging, het Inspraakorgaan Turken (IOT), de Aob, CNV, FvOv, LAKS, verschillende hogescholen en de Universiteit voor Humanistiek.

Onze Helpdesk

Leden kunnen gratis gebruik maken van de VOO-Helpdesk. Elke schooldag tussen 10.00 en 13.00 uur is onze helpdesk bereikbaar op 036 711 6178 en via helpdesk@voo.nl. Zo krijgen onze leden altijd snel en deskundig antwoord door VOO-adviseurs, o.a. op het gebied van medezeggenschap en financiën. Ook in 2019 is hier weer honderden keren gebruik van gemaakt.

Onze scholing en advisering

Het cursushandboek VOO

In 2019 hebben wij een VOO Cursushandboek geproduceerd. Dit handboek beschrijft alles wat wij binnen onze organisatie doen om een kwalitatief goed cursusaanbod te bieden. In dit handboek beschrijft de VOO hoe zij haar cursusaanbod ontwikkelt, organiseert en uitvoert. Het cursusaanbod van de VOO is voortdurend in ontwikkeling, waarbij wij de kwaliteit van ons huidige aanbod willen borgen en continu verbeteren.

Ons cursusaanbod bestaat nu uit 30 verschillende cursussen. Onze cursussen kunnen, indien daar een verzoek voor is, aangepast worden aan de specifieke schoolorganisatie.

Het cursusaanbod van de VOO sluit nauw aan bij de doelstellingen van de VOO en biedt deelnemers handvatten om onze missie 'Samen leven, samen leren', op de scholen vorm en inhoud te geven.

Verandering cursusaanbod Tussenschoolse Opvang (TSO) aanbod in 2019

Basisscholen zijn vanuit de wetgeving verplicht kinderen tussenschoolse opvang te bieden op de school zelf. Minimaal de helft van degenen die verantwoordelijk zijn voor het begeleiden van de tussenschoolse opvang moet een scholing hebben gevolgd om dit goed te kunnen doen. De cursussen TSO/Overblijf van de VOO geven een goede basis aan ouders en vrijwilligers om als overblijfkraacht aan de slag te gaan.

In 2019 heeft de VOO 19 keer een cursus TSO gegeven met in totaal 217 deelnemers. Opvallend is hierbij de zeer hoge score van waardering van de deelnemers. Op 5 oktober, tijdens de bijeenkomst voor de trainers, is nagedacht over het cursusaanbod voor TSO/Overblijf van de VOO.

Het cursusaanbod voor TSO/Overblijf past binnen de doelstellingen van de VOO:

Betrokkenheid- Wij voorzien ouders en leerlingen van informatie over diverse aspecten van het leven en leren in school zodat hun betrokkenheid bij de school wordt vergroot.

Participatie- Wij zorgen dat ouders en andere vrijwilligers kunnen participeren in de school en een positieve bijdrage kunnen leveren aan ontwikkeling van (hun) kinderen.

Eén van de trainers TSO/Overblijf heeft samen met een beleidsadviseur het aanbod herzien en plannen gemaakt om het cursusaanbod beter onder de aandacht te brengen op scholen.

In 2020 biedt de VOO het volgende aanbod aan cursussen en begeleiding aan:

- [TSO/Overblijf start](#)
- [TSO/Thema's](#)
- [TSO/Compleet \(Start + Thema\)](#)
- [TSO/Overblijf Coördinatie](#)
- [TSO/Overblijf Coach](#)

Nieuw cursusaanbod medezeggenschap

In 2019 breidde de VOO haar scholing, advisering en dienstverlening op het gebied van financiën flink uit met het oog op het instemmingsrecht van de MR op de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid dat per 2021 wordt ingevoerd. Zo werd de cursus 'Volg het onderwijsgeld' ontwikkeld en is er de zogeheten 'Financiële Servicekaart' waarbij adviseurs van de VOO op verzoek van een MR of GMR het financiële beleid van het bevoegd gezag – jaarrekening, bestuursverslag en begroting – analyseren en beoordelen.

MR-Effectief

In aansluiting op de cursus MR-start heeft de VOO de vervolgbijeenkomst MR-effectief ontwikkeld. Tijdens deze cursus leren MR-leden hoe vergaderingen zo goed mogelijk verlopen en hoe er binnen de MR effectief kan worden samengewerkt. Samen met de cursus MR-Start vormen deze twee trainingen de training 'MR-Compleet', die regelmatig als zodanig wordt verzorgd.

Medezeggenschap

De VOO is toonaangevend op het gebied van medezeggenschap in het onderwijs: grondlegger van de WMS, de grootste opleider voor medezeggenschap en initiatiefnemer van de Landelijke Commissie voor Geschillen. Met gespecialiseerde adviseurs en een landelijk netwerk van trainers worden individuele (G)MR-leden en MR'en op maat geschoold en begeleid. In 2018 is de VOO de Academie voor medezeggenschap in het onderwijs gestart. De Academie biedt een uitgebreid scala aan scholingsmogelijkheden die zowel regionaal als op locatie kunnen

worden gevolgd Ook kan via de Academie advies en ondersteuning voor (G)MR'en, OPR'en en bevoegde gezagen worden aangevraagd bij vraagstukken op het gebied van medezeggenschap. De voor leden van de VOO ingestelde Helpdesk beantwoordt dagelijks vragen van alle betrokkenen bij het onderwijs. Dit zijn zowel leden van een MR, van een ouderraad, van een bevoegd gezag als ook individuele ouders.

Gouden governance driehoek

In deze cursus staat de vraag centraal hoe een goede samenwerking tussen het bestuur, de Raad van toezicht en de GMR verloopt. Wie heeft welke rol en welke verantwoordelijkheid en hoe kan de onderlinge samenwerking worden versterkt.

Het ambitiegesprek

In 2019 werd de cursus Het ambitiegesprek ontwikkeld. Deze cursus, bestemd voor MR én schoolleider, richt zich op het verbeteren van de samenwerking tussen MR en bevoegd gezag met als doel om de medezeggenschap op school te optimaliseren.

Aanbod voor Raden van Toezicht

De VOO heeft een speciaal ondersteuningsaanbod voor Raden van Toezicht in het onderwijs ontwikkeld dat uit 3 componenten bestaat. De eerste is het faciliteren van het proces van zelfevaluatie, de tweede is het aanbod om deel te nemen aan de BAC voor een nieuw RvT-lid en de derde is het bieden van procesbegeleiding en inhoudelijke advisering als er na een crisissituatie een geheel nieuwe RvT moet worden gezocht en geïnstalleerd.

Scholing ontwikkeling

In 2019 zagen we een verdere verschuiving van cursussen met open inschrijving naar in-company georganiseerde trainingen. Enerzijds is dit positief, omdat het betekent dat besturen en scholen investeren in de kwaliteit van hun medezeggenschap. Anderzijds creëert het een uitdaging, omdat de potentiële marge op trainingen met open inschrijving groter is. Sowieso zien we dat afgezien van de introductiecursussen eigenlijk alle andere trainingen in-company worden georganiseerd. In 2019 hebben we dan ook veel aandacht besteed aan het leggen van contacten met besturen en voorzitters van GMR-en en zullen we daar de komende jaren mee doorgaan.

Advisering aan (G)MR en bestuur al dan niet via een servicekaart

Geregeld adviseert de VOO schoolteams, schoolleiders en medezeggenschapsorganen over uiteenlopende onderwerpen en leiden vragen aan de telefonische helpdesk tot extra advies- en begeleidingswerk. De helpdesk levert eerstelijns hulp voor leden (bij het lidmaatschap inbegrepen), maar bij een intensievere hulpvraag wordt via de Servicekaart op maat en zo nodig op locatie begeleiding tegen betaling aangeboden. Met de VOO Servicekaart kunnen besturen, scholen, medezeggenschapsraden en ouderraden 5 uur dienstverlening inkopen. De Servicekaart wordt meestal aangevraagd door medezeggenschapsraden. We zagen in 2019 een afname van het gebruik van deze vorm van dienstverlening.

Vaak vindt de begeleiding plaats op locatie, om een geschil tussen MR en school of GMR en bestuur op te lossen, of om scholen te helpen bij een gerichte vraag. Ook werden voor (G)MR'en diverse documenten bijvoorbeeld een fusie-effectrapportage, gelezen en beoordeeld door de VOO-beleidsadviseurs. En de VOO adviseerde een aantal keren bij het instellen van deelraden op 2 scholen die onder 1 Brinnummer vallen.

Tussenschoolse opvang

Een goede kwaliteit van de tussenschoolse opvang (TSO) betekent een grote meerwaarde. De VOO helpt scholen hierbij. Voor overblijfmee medewerkers en coördinatoren zijn er uitstekende kortdurende cursussen, zoals TSO Start, TSO Compleet, TSO Coördinatorcursus en TSO-modules op maat. In 2018 is het materiaal voor het merendeel van de cursussen herzien om nog beter aan te sluiten bij de huidige overblijfpraktijk en behoeften van deelnemers en trainers.

Ouderraden en ouderavonden

De VOO helpt ouders, ouderraden en scholen met advies én een ruim aanbod van trainingen en ouderavonden. Met als doel een goede samenwerking tussen scholen en ouders. Scholen profiteren van de ervaring van de VOO als belangenbehartiger en kenniscentrum voor ouders en scholen. De VOO verzorgde in 2019 opnieuw trainingen voor ouderraden en ouderavonden over onder meer andere schooltijden en ouderparticipatie en – betrokkenheid.

Training voor leerlingenraden (PO)

Voor de VOO is participatie en betrokkenheid van leerlingen van jongs af aan van groot belang. Leerlingen in de leerlingenraad en daarbuiten ervaren democratische besluitvormingsprocessen van dichtbij. Een actieve en zichtbare leerlingenraad is een buitengewoon concrete manier om aandacht te besteden aan burgerschap.

Bovendien kunnen de inzichten van leerlingen van grote waarde zijn voor team, directie en MR. De VOO ondersteunt leerlingenraden in het primair onderwijs met workshops op maat. Daarin kunnen de volgende onderwerpen aan bod komen: vergaderen, brainstormen, discussiëren, contact met de achterban, een werkplan maken, verkiezingen organiseren, een reglement opstellen, reportages maken voor de schoolkrant of verslaglegging. Daarnaast kan de VOO scholen of begeleiders van leerlingenraden ook adviseren over vorm en werkwijze voor een nog op te richten of bestaande leerlingenraad. In 2019 heeft de VOO een keer een leerlingenraad getraind.

Het bureau

Eind 2019 was de samenstelling van het bureau (7,25 fte) als volgt:

Cursusbureau

Wendy Melis
Saida Oulad Youssef
José Pieneman

Boekhouding

Arianne Walther

Informatiespecialist

Inge Özertem

Communicatie en Marketing

Evita Lagerwaard

Beleidsadviseurs

Janny Arends
Leone de Voogd
Bram Buskoop
Elles Verschoor

Bestuur/Directie

Marco Frijlink

De Raad van Toezicht

In 2019 is de samenstelling van de Raad van Toezicht onveranderd gebleven. Gerd-Jan Mense is op 17 april door de ledenvergadering in functie van voorzitter benoemd.

Samenstelling van de Raad van Toezicht ultimo 2019

Gerd-Jan Mense (voorzitter), senior onderwijsadviseur gemeente Amsterdam.

Gerbert Denneboom (vicevoorzitter), voormalig lid college van bestuur van Acis, verenigd openbaar primair en voortgezet onderwijs Hoeksche Waard.

Ludo Abbink, directeur Samenwerkingsverband primair onderwijs Friesland.

Martijn Mulder, bestuurder Stichting Wolderwijs en Stichting Kindcentra Wolderwijs.

Peter Satijn, zelfstandige, pedagoog en organisatieadviseur.

Cursussen workshops en trainingen

MR op locatie

Cursusaanbod; MR Start, MR op Maat, MR Compleet, MR Compleet PO, (G)MR Compleet VO, MR en Fusie, MR Start Plus, MR en Begroting, MR Mix, MR Verdieping, MR Verdieping/Medezeggenschapsmix, Bijeenkomst over krimp, Financiën en Begroting, Formatieplan, Workshop activiteitenplan, Netwerkbijeenkomst voor GMR- en Deelraden VO, Relatie tussen MR en GMR, Medezeggenschapsmix, Communicatie MR-OR-Team, Volg het onderwijsgeld, Combicursus MR Start en Financiën, MR op maat Ambitiesgesprek, Servicekaart, MR Effectief.

Op locaties; Alkmaar, Almere, Almelo, Alpen aan den Rijn, Ambt Delden, Ameland, Amersfoort, Amstelveen, Amsterdam, Amsterdam Zuidoost, Annen, Apeldoorn, Arkel, Asten, Bergen op Zoom, Beilen, Bergeijk, Bladel, Breda, Bussum, Brielle, Bruinisse, Capelle aan den IJssel, Castricum, Cruquius, Cuijk, Den Haag, Delft, Deventer, Diemen, Doesburg, Drachten, Dronten, Druten, Echt, Ede, Eibergen, Elshout, Enkhuizen, Enschede, Ettenleur, Geldermalsen, Gorredijk, Gramsbergen, Groningen, Grootebroek, Haarlem, Harderwijk, Havelte, Heerhugowaard, Heino, Helmond, Hengelo, Hilversum, Hoofddorp, Hoogeveen, Hoorn, IJsselstein, Kollum, Laren, Leeuwarden, Leidschendam, Lelystad, Leusden, Lochem, De Meern, Maastricht, Malden, Markelo, Marum, Meteren, Naaldwijk, Nieuwegein, Nieuwendijk, Nijmegen, Nootdorp, Oostvoorne, Oss, Pijnacker, Rosmalen, Rhenen, Rotterdam, 's Gravenzande, Schaijk, Scherpenisse, Schiedam, Schoonhoven, Sellingen, Soest, Someren, Sommeldijk, Steenbergen, Stolwijk, Texel, Tiel, Tilburg, Tolkamer, Utrecht, Veendam, Velsersbroek, Venlo, Vlissingen, Warffum, Wassenaar, Waterland, Weidum, Werkendam, Willebrord, Wilp, Winterswijk, Wijchen, Weert, Zaanstad, Zaltbommel, Zeewolde, Zeist, Zoetermeer.

MR open inschrijving

Cursusaanbod; MR Start, MR Compleet, MR Compleet PO, MR Effectief, Formatieplan, Volg het onderwijsgeld, MR en het Schoolplan, Netwerkbijeenkomst voor ambtelijk secretarissen, MR en Begroting.

Op locaties; Almere, Alkmaar, Almelo, Alphen aan de Rijn, Amersfoort, Amstelveen, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, De Blesse, Born, Breda, Capelle aan den IJssel, Den Bosch, Den Haag, Deventer, Doetinchem, Drachten, Breda, Eindhoven, Emmeloord, Emmen, Enschede, Goes, Goor, Gouda, Groningen, Haarlem, Haren, Hoogeveen, Julianadorp, Leeuwarden, Maastricht, Nijmegen, Oss, Purmerend, Rotterdam, Roosendaal, Schagen, Sittard, Tilburg, Utrecht, Venlo, Weert, Zwolle.

TSO op locatie

Cursusaanbod; TSO Start, TSO Compact, TSO Compleet, TSO op maat, TSO module Communicatie, TSO module Opfriscursus.

Op locaties; Borger, Bunnik, Capelle aan den IJssel, Den Helder, Emmen, Gastel, Hoofddorp, IJsselmuiden, Klundert, Lelystad, Roosendaal, Rotterdam, Rozenburg, Schiedam, Stavenisse, Zeewolde.

TSO open inschrijving

Cursusaanbod; TSO Start.

Op locaties; Garmerwolde.

Workshop Activiteitenplan

Cursusaanbod; Workshop Activiteitenplan, Servicekaart.

Op locaties; Apeldoorn, Bladel, Capelle aan den IJssel, Delden, Dirkshorn, Doesburg, Nijmegen, Zoetermeer.

Overig op locatie

Cursusaanbod; Training Leerlingenraad, Ouderavond Andere Tijden, Ouderavond.

Op locaties; Hoogeveen, Wilhelminaoord.

Servicekaarten

Service-aanbod; Servicekaart, advies rondom fusievoorstel, ouderbetrokkenheid, extra begeleidingsuren,

begeleiding bij oprichting deelraad, advisering bij vorming IKC.

Op locaties; Amersfoort, Amsterdam, Baarn, Den Haag, Deventer, Ede, Eibergen, Eindhoven, Heerenveen, Hoofddorp, Hoogeveen, Leeuwarden, Marum, Montfort, Nijmegen, Nootdorp, Olst, Tilburg, Zevenaar, Zwolle.

VOO en publiciteit

Magazine Onze School

In 2019 verschenen er drie edities van het magazine Onze School, met een oplage van 5000 exemplaren. De eerste editie betrof een themanummer over kansengelijkheid, met o.a. aandacht voor schaduwonderwijs, segregatie, de vrijwillige ouderbijdrage, meertaligheid en een eerlijk schooladvies. De tweede editie had geen overkoepelend thema. In dit nummer kwamen onder andere het karakter van de openbare school en de ontwikkelingen rondom het openbaar voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen aan de orde. De derde editie was gewijd aan het thema leerrecht, met aandacht voor thuiszitters, passend onderwijs, medicalisering en leerplicht versus leerrecht. Verder was er dit jaar in Onze School aandacht voor sociale veiligheid, medezeggenschap bij fusie, de stem van de leerling, de kernwaarden van het openbaar onderwijs en natuurlijk artikel 23 van de Grondwet. Ook konden lezers kennismaken met diverse (nieuwe) collega's en trainers.

Brochure 'Ik in de MR'

In opdracht van Versterking medezeggenschap heeft de VOO een nieuwe serie brochures 'Ik in de MR?!' geschreven. De brochures zijn digitaal toegankelijk voor alle ouders en medewerkers op scholen die overwegen zich kandidaat te stellen voor de medezeggenschapsraad. In de digitale minibrochures staan antwoorden op vragen die geïnteresseerde kandidaten voor de MR en GMR in het primair en voortgezet onderwijs vaak stellen. Ook vertellen huidige (G)MR-leden vanuit verschillende rollen over hun ervaringen in de praktijk.

Huisstijl

In 2019 ontwikkelde de VOO een nieuwe huisstijl. Na bijna 54 jaar werd afscheid genomen van de strijdkreet 'Niet apart, maar samen', die vanaf 1966 dienst deed. Vanaf 2019 is het motto en missie van de VOO: Samen leven, samen leren. Tegelijk hiermee vernieuwden we de huisstijl en namen we een nieuw logo in gebruik.

VOO.nl

De website van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs werd in 2019 in totaal 66.386 keer bezocht door 49.542 bezoekers. Het aantal bezoekers daalde. In september zijn we overgegaan naar een nieuwe website, gebaseerd op het veelgebruikte CMS WordPress. Het grote voordeel hiervan is dat het relatief eenvoudig zelf te beheren en te onderhouden is. Aan de 'voorkant' is de nieuwe website open en uitnodigend, en faciliteert hij de bezoeker om snel de informatie te vinden die wordt gezocht, of in te schrijven voor een training.

Nieuwsbrief medezeggenschap

De VOO verspreidt 7 keer per jaar de Nieuwsbrief medezeggenschap. In deze nieuwsbrief staan actuele ontwikkelingen, juridische kwesties en achtergrondartikelen over medezeggenschap.

VOO in de pers

5/2 Opiniestuk in het kader van de klimaatmars in de Volkskrant Marco Frijlink met de kop: Minister noch school kan scholier staken verbieden. Ook online gepubliceerd: <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/minister-noch-school-kan-scholier-staken-verbieden~b2e7337b/>

29/3 Opiniestuk in de Trouw Marco Frijlink en Hans Teegelbeckers met de kop: Scholen die zich onderscheiden op basis van religie, dat is achterhaald. Ook online gepubliceerd: <https://www.trouw.nl/opinie/scholen-die-zich-onderscheiden-op-basis-van-religie-dat-is-achterhaald~bc1f5545c/>

11/4 Rondetafelgesprek van de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, over het functioneren van de onafhankelijke ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in het onderwijs. https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2019A00857

12/07 Radio-interview NPO1 over het stichten van scholen op basis van religie. Ook online gepubliceerd: <https://www.nporadio1.nl/homepage/17589-sticht-geen-scholen-op-basis-van-religie-meer>

4/9 Rondetafelgesprek van de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over artikel 23 van de Grondwet. https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2019A03125

5/12 Presentatie nieuwe poster en slogan in het onderwijsmuseum. Onze nieuwe poster met de slogan Samen leven, Samen leren werd overhandigd aan het Onderwijsmuseum, samen met onze oude poster. Dit was tevens een persmoment.

OPINIE KLIMAATSTAKERS

Minister noch school kan scholier staken verbieden

Scholieren die staken moeten wel rekening houden met de sancties die de school hun kan opleggen, schrijft Marco Frijlink, directeur-bestuurder van de Vereniging Openbaar Onderwijs.

Marco Frijlink 5 februari 2019, 17:44

Donderdag 7 februari gaan scholieren demonstreren in Den Haag om hun zorg over en betrokkenheid bij het klimaatvraagstuk een gezicht te geven. Een heuse klimaatstaking, of zoals anderen het framen: klimaatpijbelen?

De ophef die hierover is ontstaan, gaat over de vraag of scholieren een dergelijke demonstratie tijdens schooluren mogen bijwonen, of niet. Het lijkt dat de meeste scholen toestemming geven, waarbij de leerlingen moeten bewijzen dat ze aan de demonstratie hebben deelgenomen. Anderen daarentegen, onder wie de minister van Onderwijs, Arie Slob, vinden dat scholieren best mogen staken, maar niet op een schooldag. 'In dit land moeten leerlingen aan de leerplicht voldoen. Daar houden we de leerlingen en de scholen ook aan', aldus de minister die van mening is dat scholen klimaatstakende kinderen moeten melden bij de leerplichtambtenaar.

Eerst maar even de feiten: volgens de Leerplichtwet hoeven scholen kinderen onder de 18 die een dag verzuimen niet te melden bij de leerplichtambtenaar. Dat is pas voorgeschreven wanneer er sprake is van minimaal zestien uren verzuim binnen een periode van vier weken. Dat zal betekenen dat in het gros van de gevallen naar aanleiding van de staking van komende donderdag wat de leerplicht betreft geen actie nodig zal zijn.

Ongemakkelijke positie

Dat betekent dat de minister er niet over gaat, maar de school ook niet. De leerlingen kunnen besluiten te staken en moeten daar hoogstens een goed gesprek met hun ouders over voeren. Uiteraard moeten ze dan wel rekening houden met eventuele sancties die de school hun kan opleggen wegens ongeoorloofd verzuim. Maar dat hoort erbij. Werknemers die staken krijgen ook te maken met sancties (geen salaris doorgaan).

Op dit moment gaat veel discussie erover of scholen al dan niet toestemming moeten geven voor deze scholierenstaking, en dat is niet verstandig. Door toestemming te geven halen de scholen direct de angel uit de staking, die daardoor verwordt tot een extracurriculaire activiteit, waar de school meer nog dan de leerlingen zelf verantwoordelijkheid voor gaat dragen.

Het brengt de scholen ook in de ongemakkelijke positie dat ze de reden voor de 'staking' inhoudelijk moeten gaan beoordelen, zoals bleek toen de rector van het Vossius Gymnasium werd geïnterviewd over de toestemming die hij had gegeven. Desgevraagd gaf hij toe dat hij die toestemming waarschijnlijk niet had gegeven als het om een demonstratie tegen bijvoorbeeld asielzoekers was gegaan.

Actief burgerschap

Scholieren kunnen gaan staken voor een zaak die zij belangrijk genoeg vinden. Dat gebeurde overigens wel eerder: in 1910 voor het eerst gedocumenteerd, omdat Prinsessedag geen officiële vrije dag was. In 1973 was er zelfs een scholierenstaking van enkele dagen tegen het beleid van de Verenigde Staten in de Vietnamoorlog. Goede kans dat mensen die nu schande spreken van de scholieren die zich druk maken om het klimaat daar toen aan hebben deelgenomen.

Voor scholen ligt er een mooie kans om een betekenisvolle invulling te geven aan een eventuele sanctie voor stakende scholieren. Ze kunnen hen bijvoorbeeld een schoolbreed klimaatdebat laten organiseren, uiteraard buiten de reguliere lestijd. Zo blijft iedereen in zijn rol en leren scholieren de werkelijke betekenis van verantwoordelijkheid nemen.

Als Vereniging Openbaar Onderwijs lijkt het ons een prachtige kans voor jongeren om ook deze kant van actief burgerschap te ontdekken en te ontwikkelen.

Marco Frijlink is directeur-bestuurder van de Vereniging Openbaar Onderwijs.

Scholen die zich onderscheiden op basis van religie, dat is achterhaald

Ouders kiezen zelden meer een school op grond van religie, maar meestal vanwege de pedagogiek of didactiek. Daarom moet artikel 23 nodig grondig aangepast, schrijven Marco Frijlink, directeur-bestuurder van de Vereniging Openbaar Onderwijs en Hans Teegelbeckers, directeur van VOS/ABB.

Marco Frijlink en Hans Teegelbeckers 29 maart 2019, 14:46

Het primair en voortgezet openbaar onderwijs is traditioneel de plek waar iedereen welkom is ongeacht religie of levensovertuiging. Sterker nog, het openbaar onderwijs is de plek bij uitstek waar kinderen van allerlei gezindten elkaar ontmoeten op basis van gelijkwaardigheid en wederzijds respect, juist ook voor elkaars verschillen. Wij zijn ervan overtuigd dat dit de beste voorbereiding vormt op zelfstandig functioneren en constructief samenleven in onze pluriforme maatschappij.

Onlangs ontstond er ophef over de ruimte die het orthodox-islamitische Haga Lyceum in Amsterdam neemt – en kán nemen – op basis van de vrijheid van onderwijs. Onder die vrijheid worden op deze school onder andere jongens en meisjes uit elkaar gehouden en zouden niet praktiserende moslims niet welkom zijn als leerkracht. Nog los van mogelijke misstanden is direct duidelijk dat een school als deze ver af staat van ons ideaalbeeld.

Artikel 23 van de Grondwet zorgt ervoor dat ouders scholen kunnen oprichten en dat de overheid zich niet mag bemoeien met de levensbeschouwelijke leest waarop die scholen zijn geschoeid. Dit hebben we te danken aan een uitspraak in 1917: de confessionelen gingen akkoord met de invoering van het algemeen kiesrecht voor mannen als de socialisten en liberalen instemden met de vrijheid van onderwijs. Als gevolg hiervan mag de overheid zich alleen met de onderwijskwaliteit, maar niet met de invulling van de geloofsrichting bemoeien. Dat beperkt de Inspectie van het Onderwijs ook in het doen van goed onderzoek.

Laat er geen misverstand over bestaan, de vrijheid van onderwijs brengt ons ook nu nog goede dingen. Het zorgt er potentieel voor dat de ouderbetrokkenheid bij de invulling en de kwaliteit van het onderwijs groot is. Maar de invulling is wel achterhaald. Steeds meer ouders kiezen een school op basis van het pedagogisch-didactisch concept. En hoeveel katholieke en protestants-christelijke scholen geven niet aan 'eigenlijk weinig meer te doen' aan hun religieuze identiteit?

Langste tijd gehad

De vrijheid om scholen te stichten op religieuze gronden heeft haar langste tijd gehad. Historicus en theoloog Gert Jan Geling pleitte in deze krant voor het grondig aanpassen van artikel 23 (Opinie, 19 maart).

Wij vinden dat betrokkenheid van ouders bij onderwijs een groot goed is, maar artikel 23 is een eeuw na dato zeker toe aan herziening. Het is tijd voor de ontmanteling van het achterhaalde verzuilde onderwijsbestel. Scholen moeten zich kunnen blijven onderscheiden op grond van pedagogisch-didactische aanpak, maar niet meer op basis van religie. Buiten school om is er meer dan genoeg ruimte voor ouders om zelf invulling te geven aan de religieuze vorming van hun kinderen.

Daarnaast mag de taak van scholen als het gaat om burgerschapsvorming best worden verankerd in de Grondwet. Dit betreft het aanleren van kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn om als verantwoordelijk burger bij te dragen aan het goed functioneren van de rechtsstaat.

VOS/ABB en de Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO) pleiten al jaren voor onderwijs dat boven artikel 23 en de denominaties zal zijn uitgestegen, met 'scholen' die voor alle leerlingen toegankelijk zijn. Dit concept noemen wij School!. Alle scholen zullen in de toekomst op basis van gelijkwaardigheid en wederzijds respect aandacht moeten hebben voor diversiteit en levensbeschouwing. Deze verandering zal een cruciale en noodzakelijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onze pluriforme samenleving.

'Sticht geen scholen op basis van religie meer'

vrijdag 12 juli 2019 | KRO-NCRV | Redactie Spraakmakers

Er moeten geen scholen meer op basis van religie gesticht worden. Dat zegt Marco Frijlink, directeur van de Vereniging Openbaar Onderwijs, in Spraakmakers. "We moeten een discussie voeren of artikel 23 nog een goed instrument is om vrijheid van onderwijs te waarborgen en daarmee scholen op basis van religie gesticht en in stand gehouden worden."

Minister Arie Slob dreigt de geldkraan voor het Haga Lyceum dicht te draaien als de islamitische school in Amsterdam geen nieuw bestuur krijgt. Hetzelfde geldt voor een Hindoeschool in Den Haag. De Onderwijsinspectie maakt zich ernstig zorgen om beide scholen, maar de scholen sluiten kan Slob niet want dan komt de vrijheid van onderwijs (artikel 23, Grondwet) in het geding.

'Stopzetten financiering niet genoeg'

Frijlink vindt dat het stoppen van de financiering voor een school waar de inspectie zich zorgen om maakt, niet genoeg is. "Als de inspectie keer op keer oordeelt dat er niet goed onderwijs gegeven wordt, moet de overheid een mogelijkheid hebben om de school te sluiten. Alleen de financiering stoppen is niet goed genoeg, want dan is er de mogelijkheid dat er vanuit andere bronnen geld wordt getrokken."

Volgens Zeki Arslan zou artikel 23 zelfs compleet afgeschaft moeten worden: "Het was leuk, maar het is nu mooi geweest. De samenleving is niet hetzelfde meer als honderd jaar geleden." Arslan is onderwijsdeskundige op het gebied van etnische minderheden en vindt dat artikel 23 inmiddels achterhaald is. "Geef de minister de bevoegdheid en mogelijkheid om waar nodig is in te grijpen in het onderwijs."

'Haga Lyceum had er nooit mogen komen'

Ook in de politiek wordt nagedacht over het herzien van artikel 23. D66-Kamerlid Paul van Meenen: "Het is prima dat Slob nu de financiering wil stoppen, dat is het enige wat hij kan. Maar ik vind dat hij de school zou moeten kunnen sluiten."

Van Meenen vindt dat de vrijheid van onderwijs geen 'vrijbrief' moet zijn voor slecht onderwijs. "Als je zuinig wilt zijn op vrijheden, moet je ervoor zorgen dat vrijheden niet misbruikt kunnen worden. De vrijheid van onderwijs is op dit moment zo ruim dat daar waar het echt fout gaat, we niet kunnen ingrijpen. En dat is niet in het belang van de kinderen die daar op school zitten."

Van Meenen vindt zelfs dat het Haga Lyceum er überhaupt nooit had mogen komen. Ondanks het grondrecht om scholen te mogen oprichten vindt het Kamerlid dat een school niet gesticht mag worden als bestuurders eerder hebben laten zien dat ze het niet kunnen. "Het is best fijn als bestuurders weten waar onderwijs over gaat. En dat hebben ze hier niet laten zien."

Ook Paul Zoontjes, emeritus-hoogleraar onderwijsrecht, vindt dat artikel 23 herzien zou moeten worden. "Het verschil tussen openbaar en bijzonder onderwijs is bijna niet meer aan de orde in dit land. Er wordt nog maar weinig aan bijzonder onderwijs gedaan. Er zijn discussies gaande om artikel 23 grondig te herzien. En daar ben ik het mee eens."

EERSTE BIJENKOMST 'VOLG HET ONDERWIJSGELD' SUCCESVOL

Rondom het thema Medezeggenschap en Financiën is de Vereniging Openbaar Onderwijs drie cursussen aan het ontwikkelen. De pilot van de eerste cursus, 'volg het onderwijsgeld', is succesvol verlopen. Een volgende bijeenkomst volgt in juni 2019.

Volg het Onderwijsgeld

De kranten staan vol met berichten over onderwijs en geld. Scholen klagen over te weinig geld, de minister en Tweede Kamer wijzen op geld dat op de plank blijft liggen, maar hoe zit het nu voor uw school/bestuur? Om scholen hiermee op weg te helpen heeft de VOO de cursus 'Volg het onderwijsgeld' ontwikkeld. In deze cursus laten we zien hoe de geldstromen binnen het onderwijs en de school lopen. De pilot van deze cursus is succesvol verlopen. Volgens onze cursusleider, Jeroen Peters, is er enorme behoefte om de cursus voort te zetten. Medio juni, de exacte datum volgt nog, vindt dan de tweede editie van de cursus 'volg het onderwijsgeld' plaats.

'Er werden veel goede vragen gesteld, dit benadrukt de behoefte aan informatie over geldstromen in het onderwijs voor MR'en. Ook maakt dit duidelijk dat zij dergelijke informatie nergens anders makkelijk op kunnen doen' - Cursusleider Jeroen Peters

Voor personeel en ouders

Deze cursus is primair gericht op leden van (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden, maar kan ook inzicht geven aan andere betrokkenen zoals directie, ouderraad en individuele ouders of personeelsleden. De cursus is ook geschikt om op locatie te volgen door alle betrokkenen partijen samen. Daarmee wordt het mogelijk om een goed gesprek over het geld op en rond school te voeren.

Informatie en inschrijving

Wegens het succes van de pilot is besloten de cursus voort te zetten, te beginnen bij een tweede bijeenkomst die in juni 2019 plaats zal vinden. Voor meer informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met de Vereniging Openbaar Onderwijs. Telefoonnummer: 036 - 533 15 00. U kunt zich ook aanmelden per email: voo@voo.nl.

Over de Vereniging Openbaar Onderwijs
<http://www.voo.nl/info/vereniging-openbaar-onderwijs/onze-doelstelling>
Meer informatie
Marco Frijlink, directeur-bestuurder: 06-24113102 / marco@voo.nl
Janny Arends, senior onderwijsadviseur: j.arends@voo.nl

VOO: incidenteel geld voor structureel lerarentekort gaat niet helpen

Almere, 2 november 2019

Het onderwijsakkoord dat vrijdagavond werd gepresenteerd door kabinet, bonden en PO- en VO-raad gaat het probleem van het lerarentekort niet oplossen, aldus de Vereniging Openbaar Onderwijs. Deze vereniging van ouders en leerkrachten is van mening dat als partijen werkelijk structureel het lerarentekort willen oplossen, er structureel geld moet naar het verhogen van de salarissen. Daarbij vindt zij dat de salarissen van leerkrachten in het primair onderwijs gelijkgetrokken zouden moeten worden met die van 2-graads leerkrachten in het voortgezet onderwijs.

'Alleen structurele salarisverhoging zal een blijvende bijdrage leveren aan de aantrekkelijkheid van het vak. Het gaat niet alleen om geld, maar geld drukt ook maatschappelijke waardering uit. Dat zal bijdragen aan de verbetering van de status van het beroep van leraar, iets waar iedereen het al lang over heeft, maar waar tot nu toe eigenlijk niets aan wordt gedaan', aldus Marco Frijlink, directeur-bestuurder van de VOO.

Het wordt tijd dat er keuzes worden gemaakt op basis van goede analyses, aldus de VOO. Recent heeft de OESO in haar rapport Education at a Glance¹ nog gesteld dat extra geld voor salarissen leidt tot hogere instroom in de lerarenopleidingen, meer afgestudeerden die ook daadwerkelijk leraar worden, minder uitstroom uit het vak en meer instroom van zij-instromers. Frijlink: 'De conclusie is onvermijdelijk: zeker in het primair onderwijs moeten de salarissen omhoog. En in het voortgezet onderwijs zal het aantal lessen per docent verder moeten worden verminderd. Uit hetzelfde rapport blijkt dat die in Nederland tot de hoogste van Europa behoren.

Meer informatie:

Marco Frijlink, directeur-bestuurder, m.frijlink@voonl, 06-24113102

Evita Lagerwaard, hoofd communicatie, e.lagerwaard@voo.nl, 06-28242699

De Vereniging Openbaar Onderwijs is opgericht in 1866, toen nog onder de naam *Vereeniging ter Bevordering van Volksonderwijs in Nederland*. Naast openbaar onderwijs beijverde de vereniging zich vooral voor de toegankelijkheid van funderend onderwijs voor kinderen uit minder bedeelde (arbeiders) gezinnen in het algemeen; de leerplicht bestond toen immers nog niet.

De leerplicht werd uiteindelijk ingevoerd in 1901 door de toenmalig Minister van Onderwijs Goeman Borgesius, die in 1897 minister was geworden, nadat hij voorzitter van onze vereniging was geweest. De invoering van de leerplicht werd destijds dan ook (terecht) als een grote overwinning van de vereniging gevierd. In de ruim 100 jaar daaropvolgend heeft de VOO zich altijd bekommerd om grote thema's; soms onderwijsgerelateerd, soms meer sociaal-maatschappelijk. Zo stond de vereniging mede aan de wieg van de wetgeving rondom medezeggenschap op scholen, de gratis leermiddelen in het VO en de wet Veiligheid op School. De VOO vertegenwoordigt zo'n 11.000 ouders en leerkrachten die individueel of via medezeggenschaps- en ouderaden aan de vereniging verbonden zijn.